

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete

Az ügy száma: Kfv.III.37.020/2020/9.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Vitál-Eigner Beáta előadó bíró, Dr. Sugár Tamás bíró

A felperes: felperes neve...

A felperes képviselője: ... Ügyvédi Iroda

Az alperes: alperes neve ...

Az alperes képviselője: ...

A per tárgya: bányafelügyeleti ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: a felperes

A felülvizsgálati kérelem száma: 5.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. október 9-én kelt 5.K.28.032/2019/4. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.K.28.032/2019/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 70.000.- (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az elsőfokú bányafelügyeleti hatóság határozatával a felperesnek a „homok, kavics” védnevű bányatelken nyilvántartott bányászati jogát törölte. Indokolásában a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 26/A. § (4) bekezdésére és (5) bekezdés a) pontjára utalással megállapította, hogy a bányatelken az üzemszerű kitermelés a bányatelket megállapító határozat véglegessé válásától számított 10 éven belül nem kezdődött meg.
- [2] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2019. április 26. napján kelt MBFSZ-HATOSAG/1048-2/2019. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Indokolása szerint a bányatelket a 2008. augusztus 13-án jogerőssé vált határozattal állapították meg. Az üzemszerű kitermelés megkezdésére kitűzött határnap - figyelemmel a felperes kérelmére meghosszabbított határidőre is - 2018. augusztus 13. napja volt, ez ideig azonban az üzemszerű kitermelés megkezdése nem történt meg. Hangsúlyozta, hogy a Bt.-ben meghatározott határidő objektív jellegű, ezért a határidő eredménytelen elteltét követően a bányászati jogot törölni kellett. Ezt nem befolyásolhatta az sem, hogy a bányatelek tekintetében bányászati jog átruházása iránti eljárás indult. Megjegyezte, hogy a bányatelekkel kapcsolatban az üzemszerű kitermeléshez szükséges kitermelési műszaki üzemi terv kérelmet sem terjesztett elő a felperes.

A kereseti kérelem

- [3] A felperes eljárási- és anyagi jogi jogszabálysértésekre hivatkozással keresetet terjesztett elő a jogerős határozat megsemmisítése iránt.

Az elsőfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította.
- [5] Indokolásában a Bt. 6. § (1) bekezdésére, 26/A. § (1), (4) és (5) bekezdés a) pontjára utalással leszögezte, hogy a bányászati jog átruházásához a hatóság hozzájárulása szükséges, ez azonban konstitutív hatályú, az átruházás joghatásai tehát kifejezetten a hozzájárulás megadásáról rendelkező hatósági döntés véglegessé válásának időpontjában áll be. Az átruházásról szóló szerződés megkötésének időpontjában a 10 éves objektív határidő már lejárt, noha a hatóság a törlésről még nem hozott határozatot. Hangsúlyozta, hogy a hozzájárulás megadása érdemi vizsgálatot jelent, ezért a felperes eredményesen nem hivatkozhat arra, hogy az átruházásról szóló szerződést megkötötte, bányászati jogát ebben az időpontban átadta.
- [6] A Kúria BH.2011. és BH.2016.191. szám alatt közzétett eseti döntéseire is figyelemmel leszögezte, hogy a kitermelés megkezdésével kapcsolatban megállapított határidő anyagi jogi határidő, melynek kimentésére a Bt. nem tartalmaz lehetőséget. A hatóság nem teheti vizsgálat tárgyává, hogy milyen okból maradt el a kitermelés megkezdése. A bányászati jog törlése egy olyan objektív jogkövetkezmény, amely a bányavállalkozó szándékaitól független és nincs olyan körülmény, amely ezt a határidőt meghosszabbíthatná.
- [7] Megjegyezte, hogy nem volt szükség a bányászati jog jogosultjának átvezetésére, hiszen már előre látható volt, hogy az új jogosult nem tudja jogszerűen megkezdni a kitermelést, mert akkor az objektív határidő már lejárt.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

- [8] A felperes felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú ítélet közigazgatási cselekményre kiterjedő hatályú hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Állította, hogy az ítélet és a jogerős határozat sérti a Bt. 6. §-át, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 6. §-át, 119. § (5) bekezdését, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 89. § (1) és (2) bekezdését.
- [9] Érvelése szerint az elsőfokú hatóságnak hozzájárulását kellett volna adnia a bányászati jog átruházására, figyelemmel arra, hogy a Bt. 6. § (3) bekezdésében foglalt körülmény egyike sem állt fenn. Az átruházás időpontjában őt megillette a bányászati jog, azzal kötelmi hatállyal szabadon rendelkezhetett, hiszen azt a hatóság akkor még nem törölte. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogát korlátozta az alperes akkor, amikor a bányászati jog törlésével megakadályozta az őt megillető bányászati jog átruházását.

- [10] Előadta még, hogy a fellebbezés elutasításával sérült az Ákr. 119. § (5) bekezdése.
- [11] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását indítványozta, annak helyes indokaira figyelemmel.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [12] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [13] A Kp. 120. § (5) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.
- [14] A Kúria szerint az eljáró bíróság a pontosan és törvényesen megállapított tényállásból mindenben helyálló jogi következtetést vont le. Megfelelően értelmezte a Bt. 6. §-ának és 26/A. § -ának rendelkezéseit, amelyekre figyelemmel jogszerűen utasította el a keresetet.
- [15] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét minden vonatkozásában elemezte és elbírálta, ítéleti indokolása az iratoknak megfelelő, kellően részletes, okszerű és logikus érvelést tartalmaz. A kifejtett jogi álláspontot a Kúria teljeskörűen osztja, azok megismétlése nélkül, a felülvizsgálati kérelemre figyelemmel a következőket hangsúlyozza.
- [16] A Bt. 6. § (1) bekezdése szerint a hatósági engedély alapján gyakorolt bányászati jog kérelemre, a bányafelügyelet hozzájárulásával átruházható.
- [17] A Kúria először is rögzíti, hogy a perben támadott határozattal az alperes a felperes bányászati jogának törlését elrendelő elsőfokú határozatot hagyta helyben. A közigazgatási hatósági eljárás tárgya tehát a bányászati jog törlése volt, ezért ebben az eljárásban nem vizsgálható, hogy a bányászati jog átruházásához a bányászati hatóságnak hozzá kellett volna-e járulnia.
- [18] A Bt. 26/A. § (4) bekezdése értelmében a bányavállalkozó a bányatelek megállapításától számított 5 éven belül köteles az üzemszerű kitermelést megkezdeni. A bányavállalkozó egy bányatelekre vonatkozóan legfeljebb egy alkalommal kérheti a bányafelügyeletről az üzemszerű kitermelés megkezdésére megállapított határidő legfeljebb 5 évvel történő meghosszabbítását. Ugyanezen szakasz (5) bekezdés a) pontja szerint a bányafelügyelet a bányavállalkozó bányászati jogát törli, ha a bányavállalkozó az üzemszerű kitermelés megkezdésére megállapított határidő lejártáig az üzemszerű kitermelést nem kezdi meg.
- [19] A felperesi bányatelket - nem vitatottan - a 2008. augusztus 13. napján jogerőssé vált határozattal állapították meg. Ezt követően - kérelemre - a kitermelési határidőt a Bt. szerinti leghosszabb

időtartamban meghosszabbították, azonban a felperes a kitermelést nem kezdte meg, sőt még az üzemszerű kitermeléshez szükséges kitermelési műszaki üzemi terv kérelmet sem terjesztette elő.

- [20] A Kúria már több eseti döntésében elvi élel kimondta, hogy a Bt. 26/A. § (4) bekezdésében meghatározott határidő anyagi jogi jellegű, amelynek elmulasztása a bányászati jog törléshez vezet (Kfv.II.37.017/2020/9., Kfv.II.37.527/2015., Kfv.III.37.228/2013/4., Kfv.II.37.720/2011/6).
- [21] Az évtizede kialakult egységes jogértelmezésre figyelemmel jogszerűen törölte a bányatelken a felperes bányászati jogát a hatóság, tekintettel arra, hogy a bányatelek megállapítására vonatkozó határidő jogerőre emelkedésétől számított 10 év eltelt. A határidő elmulasztásának objektív jogkövetkezménye a bányászati jog törlése, a Bt. nem teszi lehetővé a mulasztás kimentését. Ilyenre a felperes nem is hivatkozott.
- [22] A bányászati jog átruházásának kérdése a jelen perben nemcsak azért nem releváns, mert nem ez a per tárgya, hanem azért sem, mert a bányászati jog átruházásáról szóló szerződést, - ugyancsak nem vitatottan - a 10 éves objektív határidő lejártát követően kötötték meg. A bányászati jog alapvetően az adott bányatelekhez kapcsolódik, a Bt. -ben meghatározott határidőn belüli kitermelés megkezdésének hiányában a bányászat jogot attól függetlenül kell törölni, hogy esetleg a bányászatra jogosult személye megváltozik. Tekintettel arra, hogy az üzemszerű kitermelés a bányatelekké nyilvánítást követő 10 éven belül nem kezdődött meg, ezért a bányászati jogot akkor is törölni kellett volna, ha a bányászatra jogosult személye megváltozott volna. Az hogy az átruházás időpontjában a nyilvántartásból még nem törölték a felperes bányászati jogát, nem változtat azon az alapvető tényen, hogy a Bt. 26/A. § (4) bekezdésében meghatározott határidő már eltelt. A bányászati jog jogosultjának személyében bekövetkezett változás a törvényi határidőt nem szakítja meg, a felperes sem hivatkozott olyan jogszabályi rendelkezésre, miszerint a jogosult változásával a határidők újra indulnának.
- [23] Az elsőfokú bíróság ezért helyesen mutatott rá arra is, hogy a bányászati jog jogosultságának átvezetésére nem volt szükség, hiszen már előre látható volt, hogy - az objektív határidő lejártára tekintettel - az új jogosult sem tudja jogszerűen megkezdeni a kitermelést.
- [24] A felperes értelmezhető jogi indok nélkül hivatkozott az Ákr 6. §-ának és 119. § (5) bekezdésének megsértésére. Miután az alperes döntésével jogszerűen hagyta helyben az elsőfokú határozatot, ezért az eljárási jogszabálysértések nem állapíthatók meg.
- [25] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a Kp. 121. § (2) bekezdésének alkalmazásával a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, mert az nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket.

A döntés elvi tartalma

- [26] *A bányavállalkozó bányászati jogát törölni kell, ha a bányavállalkozó az üzemszerű kitermelés megkezdésére megállapított - meghosszabbított - határidő lejártáig az üzemszerű termelést nem kezdi meg.*
- [27] *A határidő elmulasztása objektív következménnyel jár, kimentésre nincs lehetőség.*

Záró rész

- [28] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 107. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson bírálta el.
- [29] A Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 81. § (1) és (5) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelően előterjesztett költségjegyzék hiányában a Kúria mellőzte a pernyertes alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére vonatkozó rendelkezést.
- [30] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerinti mértékű feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a pervesztes felperesnek a Kp. 102. § (1) bekezdésének megfelelően kell megfizetnie.
- [31] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. szeptember 16.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. előadó bíró; Dr. Sugár Tamás s.k. bíró